

... de la carta enviada per l'Honorable President de la Generalitat senyor Josep Tarradellas, el 2 de setembre de 1966 a un prestigiós escriptor que resideix a Catalunya...

GENERALITAT DE CATALUNYA

Confio en la vostra amistat... El que més m'ha sorprès del que ha succeït... La joventut d'altres... No creiem... El nostre... Cal he dit ben clar... SETEMBRE 1969

Còpia de la carta enviada per l'Honorable President de la Generalitat senyor Josep Tarradellas, el 3 de setembre de 1969, a un prestigiós escriptor que resideix a Catalunya.

Estimat amic:

Confio que la vostra amistat m'haurà excusat si fins avui no contesto la vostra carta, que molt us agraeixo. La raó és que em va semblar que seria millor fer-ho després de les decisions anunciades pel Govern del general Franco i de conèixer les reaccions que aquestes comportarien.

El que més m'ha estranyat del que ha succeït es la sorpresa dels monàrquics i dels seus aliats davant la instauració d'una monarquia falangista. A hores d'ara encara no ho arribo a comprendre massa bé; perquè durant anys i anys pels discursos del general Franco i les disposicions del seu govern es veia clar que no tenia cap interès a restaurar la monarquia dels Borbons. Haver-se fet la il·lusió que faria el contrari del que deia és incompreensible.

Creure's que el franquisme seria capaç de modificar les estructures de l'Estat donant-li un contingut més o menys democràtic, o que tingués el desig d'oblidar-se facilitant una evolució que alliberés el país, es quelcom, per part dels monàrquics i certs oposants, d'una ingenuïtat difícil d'excusar.

La indignació d'uns, la decepció d'altres i l'immens desinterès amb que ha estat rebuda la designació feta pel general Franco ha demostrat que el país no li té confiança, perquè s'adona que no el preocupa gens el seu futur i que el que tracta és de donar continuïtat a la seva dictadura. Crec que aquesta nova etapa, que segurament serà la darrera del franquisme, ha d'ésser la nostra constant preocupació. No cometem l'error d'imaginar-nos que el silenci de molts davant els fets del 23 de juliol vol dir que el país s'ha tornat mesell i que desitja continuar vivint sotmès políticament i econòmicament com fins ara.

¿Quina actitud hem de tenir davant aquesta nova situació que no ha resolt res, sinó que ha agreujat encara més els problemes i les inquietuds que tenim plantejats?

Al meu entendre, i aquesta ha estat la meva tasca de sempre, cal no desviar-nos dels nostres ideals i voler saber a tot hora el què volem i el que realment podem fer. Al mateix temps, clarificar, per difícil i dolorós que algunes vegades sigui, la nostra posició, que per damunt de tot ha d'ésser encaminada a no deixar-nos enlluernar per les demagògies ni per les il·lusions que la història i els nostres interessos de tota mena ens diuen que no tenen res a veure amb els deures que ens imposa la nostra condició de catalans.

Com he dit ben sovint, si volem salvar el que ja tenim i seguir el camí de la llibertat i la prosperitat, crec que ens cal tenir present que en el capgirament de l'Estat espanyol, que ningú no podrà evitar, no podem estar-hi al marge. Em sembla que tots hi estem d'acord, però per aconseguir-ho la primera condició que ens hem d'imposar és veure que si la nostra situació econòmica es forta, i espiritualment cada dia ho és més, políticament es tot al contrari. Cal, doncs, que tinguem el patriotisme i el coratge de voler saber les causes de les nostres febleses. Si ho fem, per difícil que això sigui i per sacrificis que comporti, Catalunya se'n sortirà bé, de la situació en què es troba; altrament és evident que sofriria més que greus conseqüències.

Encara que en cada ocasió que se'm presenta faig conèixer els meus anhels per al dia de demà, permeteu-me que aprofiti l'amabilitat que heu tingut d'expressar-me els vostres, per a dir-vos el meu pensament i com i de quina manera hauriem de portar a cap la nostra tasca, si tenim present la nova situació creada pel franquisme. La primera condició que ens hem d'imposar per a afrontar les dificultats que tenim és ésser fidels al país i estar convençuts que som capaços de vèncer-les si abans, però, resollem els problemes que depenen de nosaltres. Permeteu-me que us en parli.

En la vostra carta teniu la confiança d'informar-me de la conversa que vareu tenir a requeriments d'un dirigent de l'Omnium Cultural. Pel que em dieu sembla que li dol la situació plantejada principalment després de la mort del seu primer president.

Podeu ben creure que també em sap greu tot el que ha succeït i succeeix, motivat per les seves actuacions polítiques, que volen amagar parlant-nos dels nostres valors espirituals, com si no sabéssim que això és el paravent dels seus propòsits d'impossibilitar la unitat dels catalans i de provocació enfront no del franquisme sinó d'Espanya, per tal que el país continuï avui i en el futur vivint sota un règim de dictadura.

Referent a aquesta ben lamentable qüestió, després de tot el que hi he expressat en aquests darers temps, comprendreu que no hi insisteixi. Però em sembla que no serà de massa que us digui que la meua actitud és la de sempre, és a dir, d'acord amb ajudar a la millor expansió de la nostra llengua però que tanquin les Delegacions polítiques que tenen establertes a diferents països d'Europa i Amèrica i al mateix temps que deixin de donar el seu suport a organismes i a persones les activitats de les quals no tenen res a veure amb la nostra cultura i estic segur que tampoc amb els anhels de la immensa majoria de membres d'aquesta Entitat.

Al meu entendre la situació en què ens trobem i les perspectives que tenim per el futur son prou greus per no ignorar els nostres problemes. Es justament per això, i per evitar-ne capcioses interpretacions, que vull dir-vos que no hi tinc res a dir si l'Omnium Cultural ajuda una munió d'estrangers i algun que altre català que expressen els seus desigs de proclamar, naturalment lluny de casa nostra, la independència de Catalunya, després la «República Federal Independent de les Terres Catalanes», que es proposen alliberar el País Basc, Galícia i fins i tot les Illes Canàries o que volen intervenir políticament i culturalment als països on hi ha minories de parla catalana.

El que no és possible acceptar de cap de les maneres és d'escamotejar i presentar d'una manera hipòcrita i fallaciosa aquesta actitud i aquestes activitats per fer caure sobre el nostre poble el descrèdit i una ben inútil repressió de la qual, com des d'ara podem preveure, no sofriran les conseqüències els qui els presten suport i els que les propaguen que, com sempre, en restaran al marge.

Hauria de saber també l'Omnium Cultural que és fer un dany al país avalar i ajudar les campanyes que es fan a favor del govern anglès, els promotors de les quals ens diuen que estan encaminades a impossibilitar les reivindicacions imperialistes d'Espanya d'apoderar-se de Gibraltar.

Fa tres anys que en la Festa dels Premis de Santa Llúcia, gràcies al senyor del qui aleshores n'era el seu president, el senyor Fèlix Millet i Maristany, aquest va evitar un incident que hauria estat greu, molt greu, de conseqüències. Car és evident que cap Govern espanyol, sigui quin sigui el règim polític en què es recolzi, no permetrà mai el que varen fer alguns dirigents de l'Omnium Cultural d'invitar, i fer-hi intervenir, certs polítics i periodistes anglesos coneguts pels seus sentiments contraris a Espanya i els seus interessos.

Podeu ben creure'm, em doldria molt que un dia em veiés obligat a dir el que hi ha darrera aquestes confabulacions. De moment em permeto adjuntar-vos fotocòpies d'unes cartes del ministre de Negocis Estrangers d'Anglaterra, Mr. Michael Stewart del 31 de març, 24 de maig i 23 de juliol i de la que em va adreçar el diputat treballista Mr. Francis Noel-Baker, el 25 de maig i la meua resposta del 7 de juny, totes del 1965. També en la present trobareu una Nota i diferents fotocòpies de documents que fan referència a la significació política que volia donar

l'Omnium Cultural a la Festa dels Premis de Santa Llúcia, que el menys que podem dir és que era una enorme insensatesa.

Ja sé que hi ha els qui, com si temessin conèixer la veritat de la situació de Catalunya i de determinades activitats, creuen que tot el que acabo d'exposar-vos no t'és gens d'importància i que ni tan sols val la pena de parlar-ne. També hi ha qui els molesta que recordi a tota hora la meua oposició a una actitud que possibilita unes activitats que més tard fatalment es transformaran en unes accions contràries al nostre poble.

Uns i altres caldria que recordessin, cosa que no els seria gens difícil, que a través de la nostra història, i principalment en el que va de segle, els catalans hem pagat durament la demagògia i les ridícules amenaces. Crec que avui hem de fer tot el que calgui per no tornar-hi, ni permetre a altres de recomençar-les, car seria un greu manquement o un deliberat propòsit d'ensorrar Catalunya.

Es veu que no en teniem prou de les preocupacions que ens donen les activitats de què us parlo que si heu llegit el Manifest que darrerament s'ha publicat, ja comprendreu que aquest ve a augmentar-les. Tot i acceptant el que diuen dels fets del 23 de juliol, és evident que ens trobem davant d'una maniobra que des de fa temps volien aconseguir alguns comunistes.

Referent a aquest Manifest puc afirmar-vos que l'Esquerra Republicana de Catalunya, que va ésser fundada pels Presidents Macià i Companys, no ha modificat ni els seus ideals, ni la seva conducta i que si hi ha algú que diu representar-la, ningú, absolutament ningú, no li ha donat autorització. Per altra banda és impensable que els joves nacionalistes del Front Nacional de Catalunya avui estiguin lligats per acords i actuacions que estan al marge de la nostra vida nacional. Encara és més inversemblant que hi hagi qui en nom del Moviment Socialista de Catalunya, partit que políticament i espiritualment podem considerar com a seguidor del pensament de Gabriel Alomar, Rafael Campalans i tants altres socialistes catalans, vulgui deixar d'ésser fidel al país.

Quan al Partit Socialista Unificat de Catalunya, suposo que es tracta d'una confusió volguda, ja que no es pot pensar seriosament que el partit que varen constituir Joan Comorera, Manuel Serra Moret i Miquel Valdés, vulgui ésser l'apèndex d'una altra organització política. Referent a la Unió Democràtica de Catalunya que fundaren Manuel Carrasco i Formiguera, Pau Romeva i el doctor Vila Abadal, dubto molt que l'hagi signat.

Es al mateix temps significatiu i encoratjador que els responsables d'aquest Manifest no hagin trobat ningú que en nom d'Acció Catalana, ni de cap altre partit del passat i del present, així com ni de la Confederació Nacional del Treball, ni de la Unió General de Treballadors, ni d'altres organitzacions obreres democràtiques, s'hi hagi adherit.

Siguin quines siguin les conseqüències que es poden produir pel que acabo de manifestar-vos, ja comprendreu que no podia amagar-vos-ho. El que veritablement significa aquest Manifest, estigueu-ne segur, és el coronament dels esforços dels comunistes espanyols, encaminats a intervenir a casa nostra i gràcies a certes activitats d'aquests darrers temps del Monestir de Montserrat i també emportats per l'esperit de Bratislava, volen o almenys ho sembla, primer colonitzar Catalunya i després els altres pobles d'Espanya.

A la vegada vull dir-vos que tinc plena consciència de com és perillós, en aquest mon tan ple de dogmatismes i prejudicis, parlar de certes activitats de l'Església i del Comunisme, però ni per comoditat ni per covardia, en cap moment no puc deixar de complir amb els meus deures. Es per això que considero inacceptable que el «Partido Comunista de España» vulgui crear en el nostre país un afegitó o una sucursal de la seva organització i encara molt menys si ho vol fer gràcies a unes certes col·laboracions i uns certs mancaments.

Es evident que les nostres coses esdevenen cada dia més complicades i és normal que així sigui davant la desfeta dels monàrquics, la desintegració del franquisme, l'escandalosa incapacitat del règim i les presses dels que fins ara no han fet res. Per altra banda, les nostres possibilitats de triomf es veuen més clares que mai i per això em sembla que no som lluny del dia que caldrà explicar el que ha succeït amb la Comunitat de Benedictins del Monestir de Montserrat, car ens

agradi o no, hem de reconèixer que les seves activitats polítiques tenen una significació, quan tots estarem d'acord a pensar que la seva missió hauria d'ésser tota una altra.

Per a més ben comprendre la seva actitud cal tenir present a tota hora que es l'única responsable de la decisió que va prendre l'abat Aureli Maria Escarré d'abandonar el país i que el govern del general Franco no va tenir-hi cap intervenció, com tampoc en la d'enviar exiliats a França els seus més prestigiosos monjos.

Després tots sabem, però, que durant l'estada a Itàlia de l'abat Aureli Maria Escarré el govern del general Franco el va fer perseguir tot fent-li al mateix temps la vida difícil. Les conseqüències son prou conegudes i ben tristes perquè hagi de recordarles. Els seus sacrificis envers el país, els catalans mai no els podrem oblidar ni deixar d'estimar.

A mesura que van passant els dies i pel que ha succeït darrerament estic convençut que algunes de les activitats del Monestir de Montserrat son motivades per un frenètic desig de fer-se perdonar o fer que oblidéssim les seves greus responsabilitats. Per aconseguir-ho es veu que no han trobat altra solució que, a través de les seves publicacions i per altres camins de que ara no es el moment de parlar, facilitar la tasca d'aquells de qui nosaltres no podem acceptar les ambicions.

Les múltiples accions que han culminat amb la publicació del Manifest a que em refereixo demostra un altre fet, i tal vegada el més important, i es que els seus promotors volen ignorar que Catalunya és un poble que estima la seva llibertat, on caben tots els ciutadans vinguin d'allà on vinguin i totes les ideologies que defensin o respectin les nostres Institucions i els nostres drets i, per tant, que cal que els partits polítics neixin, visquin i morin a la nostra terra. Aquesta ha estat sempre l'actitud que hem seguit els catalans i els no catalans que conviuen amb nosaltres. Pensar que uns i altres l'abandonarem és un greu error, car fóra trair la nostra personalitat.

Per tot el que acabo d'expressar-vos per endavant ja pressento que les publicacions del comunisme espanyol junt amb la revista «Serra d'Or» i com ho han fet altres vegades coincidirán en els seus atacs contra la meva persona i acusant-me ara de defensar allò tan rebregat que ells en diuen «el nacionalisme petit burges». Sapiguen, estimat amic, que m'és absolutament igual. Ni els seus esgarips, ni les seves activitats no em faran renunciar a les meves obligacions i a expressar lliurement els meus anhels i sentiments, que estic segur que son l'expressió de la immensa majoria del país.

Aquests dos problemes polítics son greus i em sembla que coincidirem afirmant que és debades que ningú es faci cap il·lusió de pensar que podrem realitzar res de positiu si abans no els resollem. En un mal presagi si per triomfar hem d'anar a les palpentes o dissimular les nostres dificultats.

¿Hem de continuar doncs, acceptant amb silenci la política contrària a la unitat i de provocació de l'Omnium Cultural? ¿Ens hem de sotmetre als propòsits del «Partido Comunista de España»? Per la meva part sapiguen que sense cap vacil·lació dic: No.

Suposo que alguns catalans que no coneixen massa bé la situació en què ens trobem, se sentirán decebuts de les meves decisions, car creuen que la nostra tasca ha d'ésser no de discutir, com ells diuen, sinó de treballar per tal de fer una àmplia unitat catalana. ¿Qui no està d'acord amb aquests anhels? Tots desitgem el mateix, però si no ens volem enganyar i no fer-ho impossible el dia de demà és imprescindible que primerament sapiguem amb qui cal fer aquesta unitat i per què.

Tothom que vulgui reflexionar-hi una mica comprendrà fàcilment que la cosa no es tan senzilla com sembla, per tal com es evident que no pot haver-hi unitat si prèviament no coneixem amb quina voluntat es vol fer i si aquesta pot representar la veritable unitat o simplement es tracta d'una etiqueta per a amagar els propòsits d'una minoria que justament en son contraris. Clarifiquem primer les intencions dels qui prediquen la unitat i la impossibiliten i dels altres que la volen a benefici de les seves personals ideologies.

Al meu entendre, la unitat que alguns desitgen no resoldria absolutament res, tot el contrari, seria una ficció i motiu de lluites que ens cal evitar. Establim un

diàleg sense equívocs i sense discriminacions i solament aleshores arribarem a una ampla convivència catalana.

Malgrat la situació present, plena de contradiccions i malentesos, en gran part motivats per trenta anys de dictadura, tot em fa creure que l'any que aviat començarem es veurà realitzat aquest fervorós desig de generosa entesa.

Sapiguen que el meu optimisme neix també del fet que a tots els indrets de Catalunya sorgeixen continuament nous anhels i noves esperances per un futur millor. La resolta voluntat de no voler estar encaixonats amb idees interessades que el país s'adormi o vagi a una aventura que ens portaria el caos, en aquests darrers tres mesos ha tingut una altra manifestació esclatant.

Per primera vegada la generació dels trenta anys, com ells diuen, ha fet sentir la seva veu, que ens diu que volen saber el que ningú encara no els ha dit, que volen constatar el que són les realitats i les ombres que els envolten, que no temen de posar en dubte certes glorificacions tendencioses o excessives, que estan cansats i es revoltent de tantes mixtificacions i tants abandons, en definitiva que tenen present, i no ho volen oblidar, el drama de la generació de la postguerra.

Estic segur que les seves inquietuds i els seus anhels i la feina ja feta i arrejada dels qui venim de lluny i no hem desesperat mai del país farà possible realitzar aviat una positiva unitat catalana.

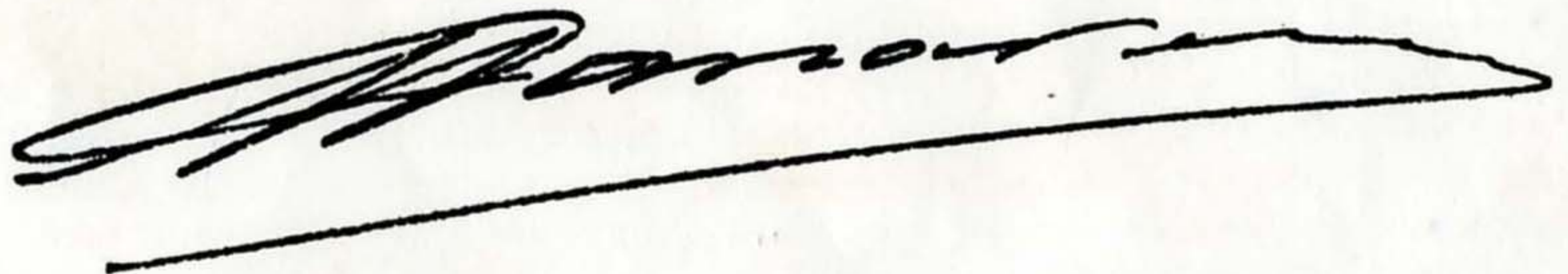
Es necessari que així sigui. Catalunya a través de les seves Institucions ha d'ésser interlocutor vàlid davant els problemes que l'Estat espanyol ha de resoldre i que no poden ésser resolts sense nosaltres i molt menys contra nosaltres. Els fets del 23 de juliol fan urgent la nostra unitat i confio que per damunt de lluites i de tota mena de discussions la veurem triomfar. Aquest serà el mitjà més eficient que tindrem contra el franquisme i la monarquia falangista, que res poden resoldre car són la genuïna representació d'una dictadura que ens té endogalats com també hi té els altres pobles d'Espanya.

Heus ací el que en penso de l'actual situació política i el que desitjo realitzar. No dubto que coincidirem que si no ho fes conèixer hi hauria qui, amb raó, podria suposar que el meu silenci volia dir que acceptava propòsits i actituds que no es poden admetre.

Avui més que mai el nostre país ha de saber, sense enganys ni conductes equívokes, la veritat del que hi ha darrera certes actuacions, única manera d'evitar que un dia no tinguem una dramàtica sorpresa. Creure's que voler-ho ignorar pot facilitar la nostra unitat o vèncer les greus dificultats que tenim i dissortadament tindrem, és una falta imperdonable.

La nostra vella història, els nostres anhels de sempre, els meus deures i la meua apassionada fidelitat a Catalunya, m'obliguen a assenyalar els perills que ens envolten i a treballar amb tots els catalans per tal de portar a cap el nostre fervorós desig de viure amb llibertat i benestar. Voldria que tots els ciutadans de Catalunya ho comprenguessin i vinguessin a ajudar-me en aquesta tasca a que ens obliga la nostra pròpia existència.

Una vegada més us prego d'excusar-me del retard en contestar la vostra carta i, amb l'amistat de sempre, rebeu estimat amic, una forta abraçada de

JOSEP TARRADELLAS
President de la Generalitat de Catalunya

LA INSTAURACIÓ FRANQUISTA DE LA MONARQUIA

En ocasió de la instauració de Juan Carlos com hereu del General Franco i continuador del seu règim, el CONSELL CENTRAL del CONSELL NACIONAL CATALÀ en la seva primera sessió en Terra Catalana el dia 26 de Juliol de 1969, aprovà la següent declaració :

Els Borbons d'Espanya crearen una tàctica i un verb : "borbonejar", això és, traïr els seus millors servidors. Juan Carlos ha millorat la tàctica traïnt els drets que el seu pare pogués tenir. L'ha guiat Opus Dei que, en aquests temps post-conciliars encara ambiciona el domini polític-religiós sota l'apariència tecnocràtica, de l'Estat espanyol, com si encara fossin a l'època de Felip II.

Juan Carlos, dòcil al guiatge de Carrero Blanco i Lopez Rodó, - figures eminentes d'ella -, ha devingut el Rei de l'Opus Dei. No representa la pau, la reconciliació ni la fraternitat, sinó el continuisme i l'aprofitament d'un règim establert per una guerra fratricida i mantingut en el poder per la violència. La "pau" franquista, ara monàrquica, és imposada amb l'ofegament, - al servei d'un grup -, de totes les idees i activitats que no s'ajustin a un totalitarisme obscurantista que, eliminat ja de tot l'Occident d'Europa, tansols superviu a Espanya.

Enmig de la indiferència de tot el poble, a l'Espanya castellana ni els vells monàrquics, ni els falangistes que's diuen republicans, ni els vells republicans, ni els nous progressistes, ni la clerecia jove, ni les noves generacions, ni bona part dels militars, no farien, en una crisi, cap esforç per a apuntalar el tron de Juan Carlos.

A la indiferència d'aquests sectors cal afegir l'oposició activa dels tradicionalistes que ajudaren Franco a guanyar la guerra. Amb les intrigues i les lluites que cal preveure desaparegut el "Caudillo", la Monarquia de l'Opus Dei no continuarà la "pau" sinó que conduirà a un nou període de disturbis.

Afirmem resoltament que les nacions perifèriques, les Terres Catalanes, Euzkadi, Galícia i les Canàries, que sumen el 46 % de la població de l'Estat Espanyol, resten al marge d'aquesta instauració de la nova Monarquia franquista, - nou atropell contra aquestes nacions plenes de vida, econòmicament desenvolupades i d'esperit democràtic i europeu -, de la part dels grups hegemònics de la superestructura artificial que domina l'Estat. Don

Juan, per a congraciarse amb els catalans s'autonomenà Comte de Barcelona. El seu fill, Príncep de España. Aquest, parla cinc llengües, però ignora el català, el gal·lec i el basc.

Les reaccions d'aquests pobles ja aniran venint. Cal preveure que a Euzkadi sota la nova Monarquia s'aformarà l'evolució dels tradicionalisme vers el nacionalisme basc, i que a Galícia, els corrents republicans i socialistes i els joves, convergiran igualment vers els nacionalistes gallecs.

Els catalans no podem esperar res ni del franquisme d'avui ni de la Monarquia franquista de l'Opus Dei. Fa trenta anys que els catalans ens hem vist forçats a recloure'ns dins de nosaltres mateixos. Perseguits, no col·laborem amb el règim ni en les activitats de l'Estat i, sorrudament, "fem el bot". Els fets ens alligonen i ens obliguen a continuar en aquesta actitud de retraïment mentre treballam Catalunya endins. No cal proclamar-nos separatistes : espiritualment ja estem separats.

No hem d'esmerçar inútilment energies catalanes en les lluites polítiques dels espanyols. Espanya, com estat unitari sota l'hegemonia de grups dominadors i colonialistes castellans, ja no és més viable. Sense cap obertura vers el futur, s'acosta a la seva desintegració final. Franco, reis, dictadura o república ja no son solucions sinó expedients transitoris per anar passant d'un dia a l'altre. La única solució real és l'alliberament social i nacional de les nacions perifèriques, la independència de les nacions ibèriques explotades, (com ho foren les ex-colònies americanes i africanes, per les minories dominadores espanyoles). Cal alliberar les energies d'aquests pobles ofegats per tal que, constituïts novament en els seus propis estats, puguin reprendre lliurement llur desenvolupament normal.

Els catalans girem l'esquena a les maniobres dels grups dominadors de Madrid. Concentrem totes les nostres energies a treballar per la nostra terra i per salvar-nos nosaltres mateixos del naufragi final del vaixell espanyol. Els dos principis constants del nostre poble, nacionalisme i republicanisme, ara es fonen en un sol : REPÚBLICA CATALANA.

Davant d'aquest nou pas en l'enfonsada d'Espanya, el CONSELL NACIONAL CATALÀ recorda a tota la nostra gent que l'únic ideal de salvació és la República Federal Independent de les Terres Catalanes i la seva integració a l'Europa dels pobles. Cal concentrar totes les energies del nostre poble a assolir aquest objectiu.

MISSATGE AL POBLE CATALÀ

- I. — EL CONSELL NACIONAL CATALÀ. — Una eina de treball al servei de la Pàtria i de la Llibertat. — Institucions **de jure** i **de facto**. — Els partits polítics i el CONSELL NACIONAL CATALÀ com organisme nacional representatiu.
- II. — LA DESINTEGRACIÓ D'ESPANYA. — Solidaritat dels catalans amb els bascos, gallecs i canaris. — La instauració de la Monarquia franquista accelera la desintegració.
- III. — EL PROBLEMA NACIONAL CATALÀ AVUI. — La primera etapa : la llengua ha estat salvada. — Som una comunitat nacional i no sols cultural. — Les solucions culturals insuficients. — Genocidi i explotació colonial. — L'Estat Català democràtic. — Els Drets del Treball.
- IV. — CRIDA ALS CATALANS. — Vers la segona etapa : l'afirmació de la personalitat nacional catalana. — El deure de tots els catalans és ajudar resoludament les tasques del CONSELL NACIONAL CATALÀ.

La III Conferència Nacional Catalana, reunida a la Ciutat d'Avinyó els 24 i 25 de Maig de 1969, acordà adreçar un Missatge al Poble Català. Aprovat pel Consell Central, aquest és el Missatge que ara fem arribar als catalans :

I. — EL CONSELL NACIONAL CATALÀ.

La finalitat de la Conferència era la reestructura del **Consell Nacional Català**, feta necessària per la seva constant creixença i l'ampliació de les seves tasques.

En la nova estructura el **Consell Nacional Català**, sota la Presidència d'Honor de Pau Casals i de Josep Carner, compta amb un Consell Central amb vuit Secretariats : Finances, Informació, Relacions Internacionals, Relacions Internes, Relacions amb l'Exterior, Afers Socials, Afers Culturals i Joventut.

Així ha estat creat un instrument de treball al servei de Catalunya i de la llibertat que podrà actuar amb dinamisme i eficàcia. La III Conferència i la reestructuració del **Consell Nacional Català** marquen, doncs, una etapa important en el moviment d'alliberament nacional. Feia molts anys que els catalans no disposavem d'un orga-

nisme nacional, al marge dels partits i amb bona harmonia amb ells, per a representar en la pràctica la nostra Nació i actuar intensament per ella.

Per aquesta raó el **Consell Nacional Català** avui té autoritat per a adreçar-se al nostre poble, saludar-lo i encoratjar-lo a mantenir ferma la confiança en un futur de llibertat. A l'ensem el **Consell Nacional Català** demana el suport i la col·laboració activa de tots els catalans demòcrates, de tots els sectors, en l'empresa nacional de la defensa del nostre poble i de la seva llibertat. Donar aquest suport i col·laboració al **Consell Nacional Català** és avui el deure de tots els nostres compatriotes de les Terres Catalanes.

Com precisava la convocatòria de la III Conferència Nacional, l'existència i l'actuació del **Consell Nacional**

Català en res no prejutgen, — i son independents — de la continuïtat de la tradició de la legalitat de les institucions de la Catalunya autònoma de 1931-39, constituïdes segons els Estatuts Exterior i Interior — Parlament, Presidència i Govern.

En la debatuda qüestió de la continuïtat i existència **de jure** d'aquestes institucions, si no en llur existència i funcionament real, institucions que mereixen tota la consideració, el **Consell Nacional Català** és neutral, no pren posicions ni en pro ni en contra, ni s'esmerça en discutir la legalitat o legitimitat amb que institucions o persones puguin honorar-se. Ningú no pot preveure si un dia podrà ésser útil invocar aquesta continuïtat **de jure** i retre homenatge als qui l'han mantinguda.

El **Consell Nacional Català** és un organisme nacional que, fundat en 1953 per tal d'omplir un buit en l'actuació, existeix de fet en el terreny de la realitat pràctica i activa. La seva constant actuació en la defensa del poble català, de la seva cultura i del seu alliberament social i nacional, el prestigi derivat d'aquesta actuació i continuïtat, així com l'adhesió consegüent que rep de sectors del nostre poble, cada vegada més nombrosos i extensos, constitueixen els fonaments en què el **Consell Nacional Català** recolza la seva personalitat i la seva autoritat **de facto**.

Entre les institucions catalanes **de jure** i **de facto** hi ha diferències fonamentals. Precisament perquè el **Consell Nacional Català** no aspira a títols de legalitat ni fonamenta la seva existència en els textos legals de 1931 no està subjecte a cap limitació fixada per ells. La base jurídica del **Consell Nacional Català** és el dret permanent i irrenunciable de tots els pobles a l'autodeterminació reconegut avui per l'O.N.U. No es redueix solament al territori de l'antic Principat de Catalunya, sinó que aspira a representar tota la Nació Catalana. No és una continuïtat ni una supervivència dels temps passats ni de la República ni de la guerra, sinó un organisme nou de catalans de l'interior i de l'exterior que marxa vers el futur. No està limitat per l'Estatut d'Autonomia de 1931 sinó que, segons la Declaració de Drets de la Nació Catalana aprovada per la II Conferència Nacional (Mèxic, 1966), lluita per la llibertat i la plena sobirania de les Terres Catalanes. El **Consell Nacional Català**, en defensa dels interessos catalans, pot adreçar-se als organismes internacionals — Consell d'Europa, Comunitat Econòmica Europea, UNESCO, ONU... — mentres que les institucions **de jure** no estan legalment autoritzades a fer-ho ni pels Estatuts ni per la Constitució de la II República.

Existeixen, doncs, dues institucions diferents, cadascuna en la seva pròpia esfera, jurídica i de fet, teòrica i pràctica, independents la una de l'altra, i entre les quals no hi ha, en cap sentit, ni incompatibilitat ni competència ni, menys, antagonisme.

II. — LA DESINTEGRACIÓ D'ESPANYA.

El procés de desintegració de l'Estat Espanyol s'ha accelerat sota la dictadura franquista. Els territoris posseïts a l'Àfrica s'han anat emancipant l'un darrere l'altre — Tànger, Marroc espanyol, Guinea Equatorial, Ifni...

El procés desintegrador va acostant-se al centre. A les nacions de la perifèria de la Península, ara s'hi han sumat les Illes Canàries reclamant la independèn-

Pel damunt de tot, el **Consell Nacional Català** és un organisme representatiu i de treball de caràcter pràctic i pragmàtic, al marge dels partits catalans i en bona relació amb ells, i on els catalans de totes les idees poden i deuen aplegar-se en una unió al servei de la nostra Pàtria Catalana.

El Consell Central en assumir les seves funcions ret homenatge a tots els partits catalans i democràtics que durant aquests trenta anys de persecució s'han mantingut fermes, han lluitat contra l'opressió i han contribuït a conservar viva la llengua i l'esperit nacional i democràtic del nostre poble. Recordant la famosa frase de Churchill, el **Consell Nacional Català** es complau en repetir que mai tanta gent no ha hagut d'agrair tant a tants pocs homes com han estat els dirigents dels partits catalans en les catacombres.

Pel damunt de tot és al poble català que tots hem de restar agraïts. La tenacitat, la tossuderia dels catalans i llur amor a la terra i a la llengua han fet el miracle de conservar el nostre esperit sota l'opressió totalitària i de desbaratar, sense armes, l'intent de genocidi dels franquistes per a destruir la Nació Catalana.

Als partits catalans, als resistents anònims, al poble tot, el **Consell Nacional Català** expressa la seva admiració i el seu homenatge.

Els partits polítics tenen un gran paper a jugar en tota democràcia, com la tindrien en la nostra terra si la democràcia hi jugués normalment. Desgraciadament, sense llibertat d'expressió, de reunió i de propaganda, sense eleccions i sense que el poble pugui expressar lliurement la seva voluntat, la importància dels partits resta limitada i no pot arribar a estendre's com en altres estats europeus i com voldriem els catalans.

L'anormalitat es complica encara a la nostra terra amb la persecució de l'Estat Espanyol contra la Nació Catalana. Donada aquesta i per a la nostra defensa eficient l'acció individual dels partits ha d'ésser complementada i reforçada amb la d'un organisme ampliament nacional que d'acord amb ells i coordinant l'acció de tots els catalans pugui representar el nostre poble i actuar amb plena llibertat i eficàcia en el camp internacional i en tots els camps per l'assoliment de la nostra llibertat.

Amb la nova estructura del **Consell Nacional Català** aprovada per la III Conferència Nacional, resta constituït el Consell Central que assumeix **de facto** i en l'actuació pràctica la continuïtat i la representació del Poble Català sotsmès, la defensa del seu patrimoni cultural i econòmic i la lluita pel seu alliberament social i nacional, fins arribar a la plena independència política.

cia com part de l'alliberament i la unió dels pobles de l'Àfrica. El nacionalisme gallec reprèn amb força. El moviment nacional català s'ha extès i enfortit en totes les Terres Catalanes precisament en el moment en que els representants de l'imperialisme espanyol aplicaven el més sever genocidi contra la nostra personalitat nacional i el nostre esperit. A Euzkadi el poble està en plena revolta armada lluitant de tal manera que s'ha guanyat l'admiració de tothom.

La III Conferència Nacional aprovà una resolució de simpatia i de solidaritat envers aquests pobles que s'oposen a l'imperialisme colonialista espanyol, fent vots pel triomf dels respectius moviments d'alliberament d'aquestes nacions que sumen el 46 % de la població total de l'Estat i són les més progressives, de tradició democràtica i de major força econòmica. Els grups dominadors de l'Espanya imperialista no podran mai consentir un règim democràtic en un estat unitari que posaria el poder en mans de les nacions perifèriques.

La recent instauració de la Monarquia Borbon ajudarà el progrés de desintegració d'Espanya. Barrats els camins d'una Monarquia liberal o d'una de tradicionalista o d'una República, les forces tradicionalistes basques aniran evolucionant vers el nacionalisme basc, igual com les forces republicanes i socialistes de Galícia i a les Illes Canàries evolucionaran vers llur integració en els moviments d'alliberament d'aquests territoris.

Entre els catalans la situació és la mateixa. La instauració de Juan Carlos que fa impossible tota solució

III. — EL PROBLEMA CATALA AVUI.

Sotsmesos durant trenta anys a un intent de genocidi de l'Estat Espanyol per a destruir la nostra personalitat nacional, la nostra economia i la nostra cultura per tal d'assimilar-nos a Castella, podem constatar avui que aquest intent els ha fallat. La llengua i l'esperit del poble català es mantenen en vida. Aquest manteniment, però, per si sol no és suficient.

Guanyada aquesta primera etapa cal preparar-se per a la pròxima: l'afirmació de la nostra personalitat nacional.

Hi ha qüestions prèvies a considerar: el poble català, constitueix una comunitat cultural o una comunitat nacional? I després: podem restar satisfets amb llibertats culturals o ens cal la llibertat nacional?

El nostre poble és més que una simple comunitat cultural, és la Nació Catalana, una de les quatre nacions peninsulars i una nació de la Mediterrània i de l'Occident d'Europa. No sols posseïm una llengua i una cultura que hem de defensar i desenvolupar, sinó un territori, un poble, una economia producte del nostre treball i sobretot la nostra personalitat dins el conjunt internacional.

Si només fos una comunitat cultural, amb el nostre folklore, escrivint literatura, pintant, cantant o fent musica, aprenent i ensenyant la nostra llengua... el problema català ja estaria resolt. Essent una comunitat nacional tenim el dret a aspirar a molt més. Breu, els catalans hem tingut un Estat sobirà i el volem tornar a tenir d'acord amb el principi del Dret dels Pobles que a cada nació li correspon un estat.

La llibertat cultural sola no té prou solidesa. Els catalans vivents són testimonis de com els intents de crear una llibertat cultural per la Mancomunitat i per la Generalitat han estat destruïts a cops de sabre per generals espanyols, igual com la limitada autonomia política de 1931-39.

catalana i democràtica i el nou pas vers la desintegració d'Espanya, obliguen a una revisió de la tàctica i dels objectius dels partits catalans. Des d'ara és inoportú i estèril malgastar energies catalanes en el joc dels partits castellano-espanyols. Pitjor, malgastar-les és afeblir les forces del poble català. La causa de l'alliberament de la Terra Catalana exigeix la concentració de totes les nostres forces en una política nacional i no podem dispersar-les tornant-nos a embolicar nosaltres mateixos en combinacions de partits polítics espanyols fatalment condemnades a no donar cap solució viable i permanent ni favorable a la nostra llibertat nacional. Entre els catalans els dos corrents de sempre, nacionalisme i republicanisme, es fonen ara en un de sol per assolir la República Federal de les Terres Catalanes i la seva integració a Europa.

El **Consell Nacional Català** en renovar avui l'expressió de la solidaritat dels catalans amb les altres nacions subjectes a l'Estat Espanyol recorda el Pacte de Gauleuzca de 1933. Cal tornar-lo a posar al dia, treballar tots conjuntament i adjudicar-nos mutualment amb l'acció que a cada moment les circumstàncies aconsellin.

L'exemple dels altres pobles ens ensenya que a les Terres Catalanes no hi podrà haver llibertat per a ensenyar i desenvolupar la nostra cultura i fer amb ella una aportació a la cultura humana, igualment com no hi podrà haver un desenvolupament econòmic ni un alliberament social, si tot plegat no recolza en la plena sobirania i en la total possessió i exercici dels atributs i funcions d'un Estat.

Les Terres Catalanes formen un triangle. En el curs de la nostra història, dues vegades milenària, tots els elements de progrés ens han vingut del costat de la Mediterrània i a través de la nostra frontera amb França i Europa. Malauradament, de les nostres fronteres de Ponent amb l'interior de la Península no ens ha arribat mai cap element de progrés, sinó tan sols invasions, domini militar, genocidis i intents barbàrics de destruir la nostra llengua i la nostra cultura. Si volem progressar lliurement ens caldrà establir netament la seguretat de les nostres fronteres de Ponent i obrir les fronteres amb Europa i la Mediterrània.

L'experiència actual i la històrica ens ensenya que el poble català ha d'estar tothora en guarda contra els intents de domini i d'explotació colonial que nuclis majors o menors del centre de la Meseta voldran sempre establir damunt les nostres Terres. Tot allò que tendeixi a un estat espanyol fort i abassagador, un estat totalitari de dreta o d'esquerra, una dictadura del color que sigui, serà sempre una amenaça contra la vida, el treball, el progrés i la llibertat del Poble Català.

El règim Franco, embriac de la seva victòria militar, ha portat l'onada destructora de Ponent iniciada en 1936 fins a perillosos extrems de violència. Durant trenta anys els catalans hem estat subjectes a un genocidi sistemàtic per a destruir els elements culturals de la nostra personalitat nacional i a una explotació colonial per a que la rapacitat dels conqueridors pogués aprofitar-se de la riquesa que crea el treball dels catalans.

Catalunya és avui una terra ocupada per un eixam de funcionaris forasters, per una policia i per unes forces militars al servei d'una potència estrangera. En

temps de la II República, esperits oberts parlaren de la **conlevància** entre catalans i castellans. Però la **conlevància** tan sols pot existir entre pobles iguals i lliures. Entre dominat i dominador la **conlevància** no pot existir, només existeix la força i l'orgull del dominador i la subjecció del dominat. Si hi ha dominats que acceptin aquesta situació és tan sols a canvi de l'abjecte renúncia a la seva dignitat com a homes i com a membres de la comunitat nacional sotsmesa. L'ús de la força pel dominador fa entrar les relacions entre ell i el dominat en un cicle infernal de lluita i de violència: el dominat pensa en els mitjans per a alliberar-se, el dominador no pot escapar-se de més i més violència per a mantenir el seu domini.

De sempre els catalans hem estat un poble democràtic i estem orgullosos d'ésser-ne. No podem ni volem abandonar la nostra manera d'ésser sinó al contrari l'hem de reforçar enfront de tot totalitarisme, de tota dictadura, de tot intent de domini extremista d'un costat o d'un altre.

Als catalans ens anima el principi de la llibertat individual. El respecte a la persona humana, a la seva llibertat d'actuació i als drets humans són la base de la societat catalana. Certament l'exageració de l'individualisme ens portaria a falles i febleses que tan sols

podrem salvar intensificant el sentit de la solidaritat social i nacional. No hem pas d'allunyar del nostre poble solucions socials i col·lectives que puguin contribuir al seu progrés i benestar, sempre i quant la persona humana, la seva dignitat i els seus drets siguin salvaguardats.

De manera especial dins de l'Estat Català caldrà establir fermament el respecte i l'aplicació efectiva dels Drets de l'Home proclamats pel Consell d'Europa i per les Nacions Unides.

En el camp del Treball serà reconeguda la plena llibertat sindical per tal de desenrotllar un sindicalisme democràtic que pugui assolir l'emancipació dels treballadors per ells mateixos alliberats dels controls de l'Estat, de la classe patronal i de partits polítics. Els sindicats, exclusivament en mans dels treballadors, funcionaran lliurement i democràticament sobretot en l'elecció de llurs dirigents i en l'administració de llurs propis bens. Un Codi del Treball garantirà als treballadors l'exercici en la pràctica de tots els més amplis drets, proteccions, serveis i assegurances socials, reconeixent la llibertat de l'obrer de sindicar-se al sindicat que prefereixi i el seu dret a la vaga sense altres limitacions que les normals en la legislació d'un estat democràtic.

IV. — CRIDA ALS CATALANS.

No hi ha cap poble que hagi conquerit la llibertat sense sacrificis. Voldriem que el nostre poble i en especial els joves catalans compreguessin tot el profund sentit d'aquest principi indefugible, i es preparessin a fer com tots els altres pobles. Sense la lluita i el sacrifici els catalans no serem mai lliures.

Només són vençuts els qui es donen per vençuts. Per no donar-se per vençut cal continuar la lluita cada dia, en el camp en que es pugui, amb les armes que hi hagi a l'abast.

Cal estudiar el problema i cercar-li solucions. No podrem arribar mai a vèncer si no hi ha enèrgies i una moral per a continuar la lluita.

Assegurada la continuïtat de la nostra llengua en aquesta primera etapa, el **Consell Nacional Català** crida el poble per entrar a la segona etapa, l'afirmació de la nostra personalitat nacional. El primer pas és la unió dels catalans, de totes les ideologies democràtiques, per a servir la nostra terra que avui requereix

l'ajuda de tots els seus fills. Si el lema del dominador és **dividir per vèncer**, el lema dels dominats, el nostre, ha d'ésser **la unió fa la força**. Si entre tots ho farem tot, en darrer extrem tot depèn del que tu facis.

El **Consell Nacional Català** demana, doncs, el suport de tots els catalans i de totes les forces organitzades dins de la nostra terra per a les noves tasques a emprendre. Donar aquest suport és avui un deure de tots els catalans conscients. El **Consell Nacional Català** és un organisme de treball en la lluita per la llibertat. Cal que al seu entorn s'apleguin totes les forces i que cadascú li aportï la seva màxima contribució dins el seu respectiu camp i dins de les seves pròpies possibilitats. Així tot el poble català podrà reforçar i recolzar amb fets i actes la fe en el futur de progrés i llibertat del nostre poble que davant d'ell el **Consell Nacional Català** reafirma i que amb l'esforç de tots hem de conquerir. El deure de tots, avui, és treballar activament per Catalunya i la Llibertat.

Barcelona i Londres.

11 Setembre 1969.